

Vedruna Gràcia

PLA D'ORGANITZACIÓ DE CENTRE PER ALTES TEMPERATURES (POCAT)

Maig 2023

1. Introducció

2. Inici i adopció de mesures organitzatives

Període

Criteris per l'inici

Aplicació de mesures organitzatives determinades pel Departament d'Educació

Mesures generals dels edificis educatius

Mesures generals de protecció, seguretat i benestar dels membres de la comunitat educativa

Mesures generals organitzatives al centre educatiu

3. Finalització

4. Avaluació del POCAT

5. Actuacions en cas d'esgotament per calor o de cop calor

6. Coordinació del POCAT

7. Difusió del POCAT

1. Introducció

El següent **Pla d'organització de centre per altes temperatures POCAT** pretén descriure l'organització de l'Escola Vedruna Gràcia de Barcelona. Es tracta d'una organització que segueix les instruccions facilitades per l'Administració.

L'Administració ha establert que els centres han d'incorporar en el seu POCAT una sèrie de previsions per garantir la seguretat i protecció de l'alumnat i de tota la comunitat educativa.

Aquest document té com a finalitat donar a conèixer les pautes comunes d'accions i l'adopció del pla d'organització de centre per altes temperatures (en endavant POCAT) per reduir l'impacte sobre la salut dels membres de la comunitat educativa a conseqüència d'altres temperatures.

El responsable de portar a terme aquest pla és l'Equip Directiu del centre i totes les persones de la comunitat educativa quan estiguin en el centre seguiran les directrius del pla.

Descripció del centre educatiu

Nom del Centre Educatiu	Escola Vedruna Gràcia
Adreça	C/ Gran de Gràcia 236 08012 Barcelona
Ocupació màxima dels espais (tots)	Segons ràtio alumnes /grup Segons pla d'emergència en els espais comuns
Edificis (nombre), plantes (nombre)	4 edificis: <ul style="list-style-type: none"> • A infantil / 3 plantes • B primària (1r a 4t) / 3 plantes • C Primària (5è i 6è) ESO / 5 plantes • D Batxillerat i CF / 5 plantes
Tipus espais:	Aules grup/classe i desdoblaments Sala psicomotricitat Aula música / Capella Menjador petit i menjador gran Sales de mestres i professors Biblioteca Cuines Aules de cicles formatius Laboratoris i taller de tecnologia

	<p>Sala d'actes Poliesportiu Vestuaris Restaula Despatxos i sales de reunions Recepció</p>
<p>Equipaments (ventiladors, aparells de climatització) on i quants</p>	<p>Edifici A (Educació infantil) Ventilació natural creuada Edifici B (Educació primària de 1r a 4t) Ventiladors a les aules de 3r, 4t Està prevista l'ampliació del nombre d'aules amb ventiladors. Ventilació natural creuada a través de finestres, portes obertes i pati interior. Edifici C (5è i 6è de primària i ESO) Ventiladors a les aules de 5è i 6è de primària i de 1r, 2n , 3r i 4t d'ESO. Sistema de renovació d'aire mecànica i ventilació natural creuada a través de finestres, portes obertes i pati interior. Edifici D (Batxillerat i Cicles formatius): Façana ventilada i coberta aïllant. Sistema de ventilació natural /creuada amb efecte xemeneia. Finestres batents amb doble vidre i persianes mòbils regulables. Sistema de ventilació mecànica al poliesportiu (Soterrani) Aparells de climatització: Sales de reunions, despatxos i recepció Sales de mestres i professors Sala d'actes / Sala annexa a la sala d'actes Restaula</p>

A continuació enllacem una taula de control per identificar espais més frescos i amb millors condicions d'habitabilitat.

Al centre hi ha aules on no toca el sol	Sí
Al centre hi ha aules amb persianes o lamel·les que permeten enfosquir els espais	Sí totes
Al centre hi ha finestres practicables (làmines, abatibles...) que permeten una bona ventilació	Sí totes
Al centre hi ha zones d'arbres o ombres naturals	Sí
Al centre hi ha fonts o punts d'aigua tant a l'interior com a l'exterior del centre.	Sí
A prop del centre hi ha zones verdes o parcs	No
A prop del centre hi ha espais municipals que minimitzin l'impacte de la calor	Biblioteca Jaume Fuster Espai jove Fontana

2. Inici i adopció de mesures organitzatives

Període

L'inici del POCAT té caràcter estacional i amb caràcter general s'iniciarà de l'1 de maig al 31 de juliol i de l'1 de setembre al 15 d'octubre, normalment els mesos de juny, juliol, setembre i octubre; no obstant això, es pot avançar o posposar en funció de les condicions meteorològiques d'altres temperatures o si així es determina.

Aquest POAT és vàlid pel període escolar com també per al Casal d'estiu que s'organitza a la nostres instal·lacions.

Criteris per l'inici

A partir de la predicció de l'Equip de Predicció i Vigilància del Servei Meteorològic de Catalunya (SMC), el Departament d'Educació comunicarà al centre educatiu la previsió de temperatures de la zona climàtica on està situada l'escola.

El CEB té un telèfon de referència de la direcció de l'escola per comunicats d'emergència relacionats amb els episodis d'altres temperatures.

Taula de llindars de referència

Zona	Llindar calor d'escoles (T°C exterior) ¹	Llindar avís SMP (T °C exterior) ²
Alt Pirineu i Aran	32	37
Lleida	34	38
Maresme-V. Oriental	29	33
Baix Llobregat	30	35
Girona	34	38
Catalunya Central	35	39
Camp de Tarragona	30	34
Terres de l'Ebre	35	39
Penedès	32	36
V. Occidental	32	36
Barcelonès	30	34
Barcelona	30	34

1. Llindars de temperatura a partir dels quals els centres educatius presenten incidència per desconfort tèrmic.
2. Llindars de temperatura a partir dels quals s'activa els avisos del PROCICAT per calor.

A partir de la recepció d'aquest avís, la direcció del centre haurà d'iniciar el POCAT. En iniciar-lo, es comunicarà a les famílies de l'alumnat les mesures organitzatives descrites en els apartats següents, que durà a terme mitjançant el model de comunicació establert, que trobareu a l'annex 1.

Aplicació de mesures organitzatives determinades pel Departament d'Educació

Davant de situacions d'altres temperatures i amb l'objectiu de reforçar en aquestes circumstàncies una atenció adequada, la protecció i el benestar de tots els membres de la comunitat educativa, es podran adoptar les mesures següents, que es podran graduar o moderar en funció de l'evolució de les condicions climàtiques:

Mesures generals dels edificis educatius

- Durant les hores de sol, sempre que sigui possible, abaixarem les persianes de les finestres on el sol toca directament.
- Mantindrem la ventilació natural creuada.
- Incrementarem la ventilació natural i/o forçada durant la jornada sempre que la temperatura interior sigui superior a la temperatura exterior.
- Quan les condicions de seguretat ho permetin, obrirem les finestres del centre durant la nit per refrescar-lo. Si això no és possible, les obrirem a primera hora del matí.
- Quan sigui possible, reduïrem al mínim l'ús de la il·luminació elèctrica.
- En els espais exteriors utilitzarem tant com sigui possible les zones d'ombra disponibles i evitarem fer activitats en les zones assolellades durant les hores de màxima insolació (de 12 a 16 h).
- Evitarem també fer activitats en espais tancats amb temperatures molt altes (gimnasos, aules tancades, etc.).

Mesures generals de protecció, seguretat i benestar dels membres de la comunitat educativa

- A l'exterior, evitarem estar al sol i es portarà gorra o barret i un ventall.
- Aplicarem les mesures de protecció solar. L'alumnat es posarà crema solar 20 minuts abans d'anar al centre i regularment al llarg del dia. És aconsellable factor de protecció 30 o superior a les zones cutànies exposades al sol.
- Beurem regularment aigua fresca (10-12 °C) encara que no tinguem set (un got cada 15 o 20 minuts). No esperarem a tenir set per veure i oferirem aigua amb freqüència a l'alumnat, especialment als infants més petits.

Mesures generals organitzatives al centre educatiu

- Evitarem, en la mesura que sigui possible, fer activitats als espais més calorosos i, si cal, traslladarem els alumnes a altres espais o instal·lacions del centre educatiu que resultin més frescos o ombrejats per fer-les.

- A criteri de l'equip directiu, dins de l'horari lectiu ajustarem les diferents activitats a les circumstàncies meteorològiques. Evitarem fer les tasques de més activitat física a les hores més caloroses del dia i procurem fer-les en espais ombrejats o, si s'escau, les suprimirem.
- Reduirem l'activitat física, sobretot a l'aire lliure, durant la franja horària amb temperatures més altes (entre les 11 i les 16 hores). Planificarem les tasques més pesades per a les hores de menys calor.
- Programarem excursions i/o activitats en espais que disposin d'unes condicions climàtiques més favorables durant els dies de més calor.
- Al centre podrem flexibilitzar la distribució horària de les activitats amb la finalitat d'adaptar-nos a les circumstàncies d'altres temperatures.
- Les faltes d'assistència motivades per les altes temperatures es consideraran justificades sempre que hagin estat comunicades per la família de l'alumne o alumna.

La prestació dels serveis complementaris de menjador, acollida i permanències es mantindran segons els horaris establerts.

En la realització de les activitats, identificarem i prestarem especial atenció a les persones més vulnerables i als grups de risc:

- Persones amb discapacitats físiques o psíquiques i limitacions de mobilitat.
- Persones amb malalties cròniques (hipertensió arterial, diabetis, malalties cardiovasculars, malalties respiratòries, malaltia pulmonar obstructiva crònica, malalties renals o altres persones que prenen medicaments especials).
- Dones embarassades.
- Alumnes d'educació infantil.
- En cas que al centre hi hagi treballadors amb factors personals considerats de més risc davant la calor, segons definició del Ministeri de Sanitat, s'extremaran les mesures indicades. Per a més informació, contactarem amb el Servei de prevenció Vedruna que es posarà en contacte amb el Metge de Medicina del Treball.

Les mesures organitzatives s'adoptaran sense alterar l'horari general del centre. L'alumnat restarà al centre atès pel professorat, fins que finalitzi la jornada lectiva.

3. Finalització

El centre comunicarà a les famílies la finalització del POCAT amb el model de comunicació següent que trobareu a l'annex 2.

4. Avaluació del POCAT

Amb la finalitat de conèixer la utilitat del pla d'organització de centre i d'aquesta manera assegurar-ne l'eficàcia i l'operativitat en el seu context específic, es faran avaluacions de l'aplicació en funció dels resultats obtinguts amb la periodicitat anual.

Els principals aspectes que s'avaluaran i es faran propostes de millora són:

- Valoració de l'actuació dels membres de la comunitat educativa i especialment del professorat en relació amb l'atenció a l'alumnat, en aquestes circumstàncies.
- Comprovació de l'eficàcia de les mesures organitzatives previstes.
- Grau d'idoneïtat de les instal·lacions i dels recursos utilitzats.

5. Actuacions en cas d'esgotament per calor o de cop calor

L'esgotament per calor és un estadi previ al cop de calor, per la qual cosa cal reconèixer-lo a fi de prevenir una situació més greu. En els infants i joves, els símptomes inclouen sudoració excessiva, sensació de calor sufocant i de set intensa, sequedat a la boca, rampes musculars, esgotament, cansament o debilitat. Davant d'aquests símptomes en un període de temperatures elevades, cal traslladar la persona afectada a un lloc més fresc i fer-li beure aigua (és important que l'aigua o els líquids utilitzats per refredar la persona no siguin gaire freds). Els símptomes més freqüents d'un cop de calor inclouen, entre d'altres, un augment de la temperatura corporal superior a 40 °C; mal de cap; nàusees i vòmits; pell envermellida, calenta i sense suor; respiració i freqüència cardíaca accelerades, i alteracions de l'estat

mental o del comportament, com ara confusió, irritabilitat o deliri. En cas de cop de calor, a més de les mesures anteriors, cal avisar urgentment els serveis d'emergències (112).

Així mateix, podeu consultar a l'annex 3 les actuacions en cas de primers auxilis per efectes de la calor.

6. Coordinació del POCAT

Organigrama de responsabilitats i funcions:

- Responsable obertura i comunicació del pla: La direcció general de l'escola segons indicacions de l'administració educativa (Departament o CEB)
- Responsable tancament del pla: La direcció general de l'escola segons indicacions de l'administració educativa (Departament o CEB)
- Responsable d'aplicar les mesures a cada grup: El claustre docent seguint les indicacions de POCAT i de l'equip directiu.
- Responsable dels equipaments: Personal de manteniment i direcció
- Responsable de l'avaluació del pla: L'equip directiu i claustre de professors
- Durant el període de Casal d'estiu aquest POCAT és vigent. Serà el coordinador del Casal (DACOR) el responsable de prendre les mesures que es deriven del POCAT.

7. Difusió del POCAT

Quan el centre comuniqui a les famílies l'inici del POCAT, també se'n farà difusió del POCAT mitjançant, la plataforma educativa, xarxes socials, web.

Aquest pla ha estat aprovat per l'equip directiu i presentat al Consell escolar el dia 1 de juny de 2023.

Signatura

Directora General de l'Escola Vedruna Gràcia

Annex 1. Comunicat a les famílies de l'alumnat

Inici del pla d'organització de centre davant d'altres temperatures

Davant l'avís oficial d'altres temperatures a la zona geogràfica on s'ubica el nostre centre educatiu i tenint en compte les previsions meteorològiques per als pròxims dies, es comunica a les famílies de l'alumnat l'inici del pla d'organització de centre davant altres temperatures (POCAT).

A conseqüència d'aquesta situació, i amb la finalitat de procurar el benestar, la seguretat i la protecció dels membres d'aquesta comunitat educativa, i especialment de l'alumnat, s'aplicaran les següents mesures organitzatives (opcional):

1.-

.....

.....

2.-

.....

.....

3.-

.....

.....

4.-

.....

.....

Aquestes mesures s'aplicaran des del dia _____ de _____ i es mantindran fins a la finalització de les causes que les provoquen, segons l'evolució de les condicions climatològiques, de la qual cosa s'informarà oportunament. L'horari general del centre es manté sense alteració i l'alumnat podrà romandre-hi, atesos pel professorat, fins a la finalització de la jornada lectiva a les hores habituals. Els serveis complementaris d'acollida matinal, menjador escolar, permanències i activitats extraescolars no es modifiquen, i es mantenen els horaris usuals i les condicions de prestació dels serveis. En aquestes circumstàncies, es recomana per a l'alumnat l'ús de roba ampla, còmoda, de colors clars i de teixits naturals, així com l'ús de productes de protecció solar i, si s'escau, de protecció per al cap. Així mateix, es recomana adequar la quantitat i el contingut de l'esmorzar a les condicions d'altres temperatures previstes. Qualsevol aclariment complementari podrà ser proporcionat pel tutor o tutora del vostre fill o filla.

A _____, a _____ de _____ de _____

Signat: El director / La directora del centre XXXXXX

Annex 2. Comunicat a les famílies de l'alumnat

Finalització del pla d'organització de centre davant altes temperatures

Es comunica a les famílies de l'alumnat que un cop el Servei Meteorològic de Catalunya ha donat per finalitzat l'episodi de calor iniciat XXXXXXXX (data), al centre educatiu donem per finalitzades les mesures organitzatives establertes en el pla d'organització de centre davant altes temperatures (POCAT).

A _____, a _____ de _____ de _____

Signat: El director / La directora del centre XXXXXXXX

Annex 3. Actuacions en cas de primers auxilis per efectes de la calor

Efectes	Causes	Símptomes	Primers auxilis
Erupcions cutànies	Pell mullada a causa d'excessiva sudoració o humitat ambiental.	Erupció vermella desigual a la pell. Pot infectar-se. Picors intenses. Molèsties que impedeixen o dificulten treballar i descansar bé.	Netejar la pell i assecar-la. Canviar la roba humida per un d'eixuta.
Deshidratació	Pèrdua excessiva d'aigua pel fet que se sua molt i no es restableix l'aigua perduda.	Set, boca i mucoses seques, fatiga, atordiment, taquicàrdia, pell seca i encartonada, miccions menys freqüents i de menor volum, orina concentrada i fosca.	Portar l'afectat/ada a un lloc fresc i estirar-lo amb les cames aixecades. Afluixar-li o treure-li la roba i refrescar-lo, ruixant-lo amb aigua i ventant-lo. Donar-li aigua freda amb sals o una beguda isotònica fresca.
Rampes	Pèrdua excessiva de sals pel fet que se sua molt. Beure grans quantitats d'aigua sense que s'ingereixen sals per reposar les pèrdues amb la suor.	Contractures doloroses, breus i intermitents que afecten els grups musculars més usats que apareixen en l'última part de l'exercici o, fins i tot, diverses hores després d'acabar-lo. No van acompanyades de febre.	Descansar en un lloc fresc. Beure aigua amb sals o begudes isotòniques. Fer exercicis suaus d'estiraments i fregar el múscul afectat. No fer activitat física fins que hagin passat hores després que hagin marxat les rampes. Trucar al metge si no desapareixen en 1 hora.
Esgotament per calor	En condicions d'estrès tèrmic per la calor: esforç continuat sense descansar o perdre calor sense restablir l'aigua i les sals perdudes amb la suor. Pot desembocar en un cop de calor.	Apareixen sovint al llarg de diversos dies, debilitat, nàusees, vòmits, cefalees, marejos, rampes i, en menor freqüència, ansietat, irritabilitat, sensació de desmai i fins i tot síncope. Pell pàl·lida i suada (enganxosa) amb temperatura normal o elevada.	Portar l'afectat/ada a un lloc fresc i tombar-lo amb les cames aixecades. Afluixar-li o treure-li la roba i refrescar-lo ruixant-lo amb aigua i ventant-lo. Donar-li aigua freda amb sals o una beguda isotònica fresca.
Síncope per la calor	En estar dempeus i immòbil durant molt de	Desmai, visió borrosa, mareig, debilitat, pols	Mantenir la persona estirada amb les

	temps en un lloc calorós, no arriba suficient sang al cervell.	dèbil.	comes aixecades en un lloc fresc.
Cop de calor	En condicions d'estrès tèrmic per calor: treball continuat del personal treballador no aclimatat, mala forma física, susceptibilitat individual, malaltia cardiovascular crònica, ingesta de certs medicaments, obesitat, ingesta d'alcohol, deshidratació, esgotament per la calor, etc. Pot aparèixer de manera brusca i sense símptomes previs. Fallada del sistema de termoregulació fisiològica. Elevada temperatura central i danys en el sistema nerviós central, ronyons, fetge, etc.	Taquicàrdia, respiració ràpida i feble, tensió arterial elevada o baixa, disminució de la sudoració, irritabilitat, confusió i desmai. Alteracions del nivell de consciència. Febre (39,5-40 °C). Pell calenta i seca, amb cessament de la sudoració. ÉS UNA EMERGÈNCIA MÈDICA	Ràpidament, allunyar l'afectat/ada de la calor, començar a refrescar-lo i trucar urgentment al 112. Tombar-lo en un lloc fresc. Afluixar-li o treure-li la roba i embolcallar-lo en una manta o tela xopa d'aigua i ventar-lo, o introduir-lo en una banyera d'aigua freda o similar.